

ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗМЕНШЕННЯ

Найефективнішим індикатором «здоров'я» економіки країни є її фінансовий стан. Запорукою цього, серед іншого, має бути стан «керованості» інфляційними процесами. Необхідність у цьому викликана тим, що інфляція не лише призводить до тяжких соціально-економічних наслідків—за умов інфляції втрачається ефективність дії та відбувається деформація інструментів макроекономічного регулювання.

В Україні інфляційні процеси спостерігаються від початку її становлення на шлях незалежності. Відомо, що в певні моменти вона була руйнівною, а в інших ситуаціях помірною.

В інфляційному процесі в Україні мали місце наступні особливості: надмірне затягування інфляційного процесу на досить високому рівні (близько 20% за рік) без відчутного стимулюючого впливу на економічне зростання, внаслідок чого інфляція набула форми стагфляції; антиінфляційна державна політика супроводжувалася поглибленням платіжної кризи, яка перетворилася в самостійний чинник руйнівного впливу на економіку і примушувала органи монетарної політики систематично вносити в неї відповідні корективи, що робило антиінфляційну політику недостатньо послідовною та ефективною.

У січні 2019 року споживча інфляція сповільнилася до 9.2% (з 9.8% у грудні 2018 року). За місяць ІСЦ зріс на 1.0%. Уповільнення річної інфляції відбулося завдяки падінню цін на паливо та нижчим темпам зростання цін на товари та послуги, що входять до базової інфляції.

У сучасних умовах в Україні для здійснення виваженої антиінфляційної політики слід, передусім, навчитись точно прогнозувати інфляцію. Для цього необхідно на основі чіткого статистичного відображення основних макроекономічних показників у сфері товарного і грошового обігу розробляти моделі можливих інфляційних змін у грошовій сфері. Але розробка моделі розвитку інфляційних процесів з огляду на заплановані основні макроекономічні показники розвитку нашої економіки являє собою тільки теоретичне обґрунтування здійснення антиінфляційних заходів. Їх реалізація вимагає постійного пошуку з боку НБУ шляхів найефективнішого застосування цього інструментарію. Останнє передбачає максимальне врахування особливостей і реального стану нашої економіки.

Важливим напрямком здійснення антиінфляційної політики мають стати операції центрального банку на ринку цінних паперів. Активний продаж цінних паперів і реанімація цього ринку в Україні-необхідна передумова зменшення інфляційних наслідків від збільшення заробітної плати, пенсій, стипендій тощо. Нині цей ринок в Україні малоефективний і слабкий. Посилення його роботи стає неодмінною умовою як розвитку економіки в цілому, так і вдосконалення системи антиінфляційних заходів держави.

Суттєве місце в Україні щодо стримування інфляційних процесів має зайняти і організація державного управління. Як відомо, на сьогодні маємо великий і обтяжливий для країни управлінський апарат. І якщо його скорочення в більш-менш помітних масштабах на даному етапі малореальне, то треба хоч би підвищити ефективність використання коштів, які виділяються на цей апарат з державного бюджету. Великий резерв ще є і в царині функціонування всієї бюджетної сфери, де проблема не тільки в оптимізації витрат бюджетних коштів, але й в удосконаленні її організаційної структури.

У країнах з перехідною економікою, а саме такою є економіка нашої держави, важливий антиінфляційний захід-це контроль за рухом іноземної валюти. З огляду на це слід дуже ретельно розробляти і реалізовувати валютну політику в усьому різноманітті її напрямів. Політика в галузі курсоутворення, організації руху іноземної валюти, її залучення до інвестиційного процесу, способи та організація її конвертації у вітчизняну грошову одиницю-усе це має велике значення як для всього процесу відтворення, так і для стану динаміки інфляційних процесів.

Отже, перші кроки в напрямку розробки антиінфляційних програм показують, що при концентрації зусиль науковців у поєднанні з дією владних структур можна, дійсно, досить швидко набути гарного досвіду в боротьбі з таким явищем, як інфляція. Завдяки заходам антиінфляційного регулювання Україна, маючи значний економічний потенціал, не лише стабілізує фінансову ситуацію в країні, але й забезпечить умови «керованості» інфляційним факторам, що надасть їй змогу зайняти належне місце серед інших економічно розвинутих країн Європи.